

Welk antipest-programma kiest u?

Door Jos van Remundt

Enkele jaren geleden mocht ik op uitnodiging van een schoolbestuur aanwezig zijn op een middag over pesten waarbij de interne begeleiders van de basisscholen over twee antipestprogramma's werden voorgelicht: KiVa en M5.

Na de voorlichting van vertegenwoordigers van de beide antipestprogramma's zouden de ruim dertig interne begeleiders met elkaar in overleg gaan om te beslissen welk programma hun voorkeur had. Want iedereen was het eens: pesten is vervelend en op veel basisscholen worden antipestprogramma's gebruikt, dus waarom wij niet? Zij hadden via via goede verhalen gehoord over M5 en KiVa. Vandaar dat beide organisaties uitgenodigd waren.

Na een korte inleiding van de dagvoorzitter kregen twee vertegenwoordigers van M5 als eersten de kans om hun antipestprogramma te 'verkopen'. Zij hadden een vlotte, scherpe presentatie waarin ze vertelden dat bijna geen enkele methode er in slaagt om een school pestvrij te maken, maar dat dat met M5 wel lukt. Want deze richt zich op het pestende kind: de pester is niet schuldig, maar moet wél stoppen. In hun presentatie maakten zij duidelijk dat M5 ernstige vormen van pesten structureel kan stoppen en kan zorgen voor sociale veiligheid in en om de school. Binnen een paar weken weet een school hoe veilig het is, kunnen er maatregelen genomen worden en kan een school binnen drie maanden de zaak op orde hebben. Niet voor even, maar duurzaam. M5 staat voor 1 melden; 2 meten; 3 maatregelen; 4 maatwerk; 5 menselijk. Dat was dan ook voor iedereen helder en duidelijk.

Daarna was er gelegenheid om vragen te stellen. Die gingen over hoeveel tijd de invoering vergt, de kosten er van en of de kinderen ook via M5 sociale vaardigheden leren.

Toen was het pauze en in de wandelgangen waren al geluiden te bespeuren dat men eigenlijk al een keuze had gemaakt. Vooral omdat M5 'snel en effectief' was en niet veel vergadertijd zou kosten.

Daarna kregen ook de twee vertegenwoordigers van KiVa de kans om hun werkwijze aan te prijzen. Opvallend was al het verschil in presentatie met M5:

hun presentatie was minder vlot, ze gebruikten meer tekst dan beelden. Ze legden uit dat de Finse methode KiVa een schoolbrede aanpak heeft. Volgens hen moet de antipestmethode zich niet alleen op de pester en de gepeste richten maar op de hele groep. Of liever zelfs op de hele school. En daarom moet men juist wel ingrijpen in het groepsproces. Er zijn veel kinderen die passief meedoen (meelopers). Ongeenst gedrag moet door de groep besproken worden. Het gaat niet alleen om dader en slachtoffer; je moet inspelen op die kinderen die van nature tegen pesten zijn maar daar niets mee doen. Zodra die kinderen meer macht krijgen, kunnen zij proberen het tij keren.

Ook na deze lezing kon men vragen stellen. Eigenlijk waren de meeste leerkrachten niet tevreden omdat deze methode in hun ogen niet onmiddellijk effectief was en ook nog behoorlijk veel tijd zou vergen in voorbereiding en uitvoering.

Als afsluiting was er een korte uitwisseling met de andere scholen die al ervaringen hadden met M5 en KiVa. Maar op enkelen na hadden ze eigenlijk al een keuze gemaakt voor M5: 'snel' en 'effectief', geen 'onnodige' bijeenkomsten op hun school.

Een jaar later sprak ik een van de leerkrachten en enkele ouders over hun ervaringen op hun school met M5. De ouders waren zwaar in de problemen gekomen, want hun kinderen werden ten onrechte aangewezen als pestkoppen. Want enkele klasgenoten hadden uit afgunst een aantal meldingen over hen in een digitale brievenbus geplaatst. Gevolg was dat op een dag iemand langskwam om de desbetreffende kinderen er mee te confronteren dat er een groot aantal meldingen die over hen was gepost. Gevolg van deze actie was dat naast de kinderen ook de ouders werden 'aangekeken'.

M5 is 'snel' en 'effectief'. Dat wel.

Geïnteresseerd? Stuur een mailtje naar: contact@stichtingechelon.nl